

Eksamensoppgave i TIØ4295 BEDRIFTSØKONOMI

Faglig kontakt under eksamen: Morten Helbæk**Tlf.: 926 54 567****Eksamensdato: 5. desember 2015****Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 13:00**

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D – Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.
Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Annen informasjon: Oppgavesettet består av to deler.

Del A inneholder flervalgsoppgaver (multiple choice) der svarene skal skrives på eget svarskjema. Hvert spørsmål har fire svaralternativ der bare ett er korrekt. Galt svar gir 0 poeng. Hvis du markerer mer enn et svaralternativ på en oppgave, blir det regnet som galt svar. Del B inneholder 2 oppgaver som skal besvares fullstendig på papir.

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 4 (inkl. forsiden)

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

15.11.15

Dato

Sign

Del A – Flervalgsoppgaver (teller 50 %)

Skriv svarene på eget skjema

Oppgave 1

For et år har en bedrift oppnådd en totalkapitalrentabilitet på 12 % og en resultatgrad på 10 %. Kapitalens omløpshastighet blir dermed:

- a) 0,02
- b) 1,20
- c) 0,83
- d) 0,012

Oppgave 2

Du starter en ny bedrift 1. jan 2015 og betaler inn 5 mill kr i aksjekapital. Den 3. februar tar bedriften opp et lån på 7 mill kr. Den 15. mai kjøper bedriften maskiner og utstyr for 13 mill kr. Regnskapet for 2015 viser 15 mill kr i inntekter og 12 mill kr i kostnader. Ved utgangen av 2015 (den 31.12) er egenkapitalen lik:

- a) – 1 mill kr
- b) 1 mill kr
- c) 3 mill kr
- d) 8 mill kr

Oppgave 3

Et selskap har 180 mill kr i anleggsmidler, 50 mill kr i omløpsmidler, 100 mill kr i egenkapital og 40 mill kr i arbeidskapital. Langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er dermed henholdsvis:

- a) 90 mill kr og 50 mill kr
- b) 140 mill kr og 10 mill kr
- c) 80 mill kr og 20 mill kr
- d) 120 mill kr og 10 mill kr

Oppgave 4

Et selskap fører sitt normalkostregnskap for 2015 etter selvkostmetoden og oppnår et produksjonsresultat på 92,8 mill kr. Inngående varebeholdning er på 71,2 mill kr, mens utgående varebeholdning er på 78,0 mill kr. Dersom selskapet hadde brukt bidragsmetoden, ville inngående varebeholdning vært vurdert til 36,0 mill kr, mens utgående varebeholdning ville vært vurdert til 38,8 mill kr. Hva ville resultatet blitt dersom selskapet hadde brukt bidragsmetoden?

- a) 96,8 mill kr
- b) 88,8 mill kr
- c) 91,6 mill kr
- d) 92,8 mill kr

Oppgave 5

Hvor lenge må 100 kr stå i banken til 3,17 % rente per år før du kan ta ut 150 kr (med renter og rentes rente)?

- a) 13 år
- b) 14 år
- c) 15 år
- d) 16 år

Oppgave 6

En bedrift produserer og selger et produkt til en markedspris som varierer. Variabel kostnad per enhet er 100 kr og faste kostnader er 2 000 000 kr per år. Anta at bedriften selger 20 000 enheter per år og oppnår en sikkerhetsmargin på 25 %. Hva er markedsprisen per enhet avrundet til hele kroner?

- a) 267 kr
- b) 333 kr
- c) 233 kr
- d) 267 kr

Oppgave 7

Et anleggsmiddel kjøpes for 5 200 000 kr ved årsskiftet og avskrives etter saldometoden med 20 % hvert år. Avskrivningen det tredje året blir:

- a) 665 600 kr
- b) 832 000 kr
- c) 520 000 kr
- d) 950 000 kr

Oppgave 8

Et selskap har en lønnskostnad på 665 583 kr i oktober. Arbeidsgiveravgift er 14,1% og feriepenger er 12%. Hvor mye blir avsatt til feriepenger i denne måneden?

- a) 62 500 kr
- b) 82 250 kr
- c) 79 870 kr
- d) 70 000 kr

Oppgave 9

Et prosjekt som medfører en investering på 80 mill kr i produksjonsutstyr gir et årlig innbetalingsoverskudd på 30 mill kr i 3 år. Hva må utrangeringsverdien på produksjonsutstyret være (det utstyret selges for etter 3 år) for at prosjektet skal gi en internrente på 10%?

- a) 7,18 mill kr
- b) 8,00 mill kr
- c) 3,12 mill kr
- d) 5,20 mill kr

Oppgave 10

En bedrift produserer robåter og har registrert følgende kostnader for en normalperiode:

Avdeling:	Materialavdeling	Tilvirkningsavdeling	Salgs- og adm.avdeling
Direkte material	3 000 000		
Direkte lønn		5 000 000	
Indirekte kostnader	600 000	2 000 000	2 120 000

Bedriften benytter selvkost i sine kalkyler. For de indirekte kostnadene i materialavdelingen skal direkte material benyttes som fordelingsgrunnlag og for de indirekte kostnadene i tilvirkningsavdelingen skal direkte lønn benyttes som fordelingsgrunnlag. Salgs- og administrasjonskostnader kalkuleres inn som et prosenttillegg av tilvirkningskost.

Bedriften har fått inn bestilling på en robåt. Til denne båten regner de med å bruke 25 000 kr i direkte material og 55 000 kr i direkte lønn. Selvkost for denne båten blir:

- a) 122 500 kr
- b) 124 833 kr
- c) 128 400 kr
- d) 135 355 kr

Del B – Langsvarsoppgaver (teller 50 %)

Oppgave 1 (beløp 1 000 kr)

Bedriften AS Bing har følgende balanse per 1. januar 2015.

Maskiner	12 400	Aksjekapital	5 000
Kjøretøy	7 500	Annen EK	1 675
Varelager	2 581	Pantelån	12 387
Kundefordringer	3 978	Utsatt skatt	3 055
		Kassekreditt	958
		Leverandørgjeld	1 823
		Skyldige renter	87
		Skyldig lønn	579
		Skyldig skatt	368
		Skyldig utbytte	527
Sum	26 459	Sum	26 459

For 2015 har vi følgende opplysninger (UB betyr utgående balanse, dvs. på slutten av året.):

Salgsinnbetalinger	37 922
Kundefordringer UB	2 657
Betalt for varer	18 592
Leverandørgjeld UB	1 902
Varelager UB	2 150
Betalte driftskostnader	2 187
Lønnsutbetalinger	9 780
Skyldig lønn UB	631
Avskrivning maskiner	2 187
Skattemessig avskrivning maskiner	20 %
Skattemessig avskrivning maskiner	2 480
Avskrivning kjøretøy	1 593
Skattemessig avskrivning kjøretøy	20 %
Skattemessig avskrivning kjøretøy	1 500
Betalte renter	515
Skyldige renter UB	72
Betalt avdrag	950
Skattesats	27 %
Skyldig skatt fra 2014 betales i mars 2015	
Skyldig utbytte fra 2014 betales i april 2015	
Halvparten av resultat etter skatt for 2015 skal betales ut som utbytte.	

Før regnskapet for 2015 og balanse per 31. desember 2015.

Oppgave 2 (alle beløp i kr)

Du vurderer å investere 42 000 i et 7-årig prosjekt for å produsere og selge et produkt. Det må investeres i en maskin til 98 000. Denne avskrives skattemessig lineært over prosjektets levetid og er verdiløs når prosjektet avsluttes. For å finansiere investeringen fullt ut tar du også opp et serielån på 56 000 over 7 år til 10 % rente per år. Renter og avdrag betales i slutten av hvert år. Skattesats er 27 %. Inn- og utbetalinger fra driften er budsjettert som vist i oversikten under. Bruk et avkastningskrav på 12 % og regn ut prosjektets netto nåverdi. Hva er prosjektets internrente?

År:	1	2	3	4	5	6	7
Innbetaling	44 950	57 123	55 721	63 886	57 989	48 356	37 529
Utbetaling	-21 000	-35 000	-33 000	-42 000	-37 000	-28 000	-18 000